

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka:000-02/13-13/ EPA 1344 - VI
Ljubljana, 28. 10. 2013

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah (ZPoIS-E) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 23. seji 25. oktobra 2013 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Člani Komisije za državno ureditev so bili seznanjeni z Mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah, pripombami Računskega sodišča k predlogu zakona in dopisom Skupnosti občin Slovenije k predlogu zakona.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Predstavnik predlagatelja je v uvodni obrazložitvi poudaril, da je najpomembnejši cilj ureditev mehanizmov, ki bodo učinkoviteje zagotavljali transparentnost financiranja strank in bodo podatki letnega poročila stranke javno dostopni ob zagotavljanju učinkovitega nadzora nad spoštovanjem določb zakona. Za kršitve bodo uporabljeni ustrezni ukrepi in sankcije ter vzpostavljeni drugi mehanizmi, ki bodo preprečevali pojave korupcije in vplivanje na samostojnost strank. Na novo bo določena prepoved financiranja strank s strani pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost. Cilj predloga je tudi zagotoviti tako višino sredstev, ki jih stranke dobijo iz državnega proračuna, da bo zagotovljeno njihovo nemoteno delovanje in s tem uresničevanje ustavne pravice do političnega združevanja.

Predstavnik predlagatelja je v razpravi z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložila predlagane rešitve.

Komisija za državno uredite soglaša s predlaganimi cilji predloga. Predlagane rešitve sledijo priporočilom GRECA in urejajo preglednost virov financiranja in vrst stroškov strank, določa razkritje finančnega poslovanja notranjih organizacijskih enot, zahteva preglednost financiranja strank s strani strank povezanih s pravnimi osebami (društva, ustanove) in zagotovitev dostopa javnosti do celotnih letnih poročil strank.

V primerjavi z dosedanjo ureditvijo se opuščajo prispevki zasebnikov in pravnih oseb, darila in volila, pa tudi sredstva, ki jih lahko politična stranka pridobiva kot dohodek podjetja, katera lastnica je sama. Člani komisije opozarjajo na dokumente in priporočila, katerih težišče bi morali biti ukrepi usmerjeni zlasti na zagotovitev transparentnosti, javnosti in učinkovitosti nadzora, ne pa tudi na prepoved financiranja s strani pravnih oseb in zasebnikov. Ob tem pa se zastavlja vprašanje nujnosti razlikovanja med pravnimi osebami zasebnega prava in zasebnikov, sorazmernosti in enakosti.

Zaradi omejitve financiranja strank iz virov, ki jih predlagani zakon prepoveduje, je cilj zakona zagotoviti tako višino sredstev, ki jih stranke dobijo iz državnega proračuna, da bo zagotovljeno njihovo nemoteno delovanje in s tem uresničevanje ustavne pravice do političnega združevanja. Predvideno je financiranje preko pogodbe z Državnim zborom o zagotavljanju storitev, za katere poslanske skupine pridobivajo proračunska sredstva, pri čemer bo morala biti poraba namenska. Člani komisije so v zvezi s predvidenimi spremembami kriterijev za delitev sredstev iz državnega proračuna (po predlogu naj bi se 25% sredstev namenilo strankam v enakih deležih, 75% pa sorazmerno s številom glasov volivcev, ki so jih stranke dobile v vseh volilnih enotah) izrazili pomislek o najboljši možni rešitvi.

Glede novega sistema financiranja strank so nekateri člani komisije izrazili nasprotovanje in menili, da bodo stranke, katerim bo na volitvah izraženo zaupanje in bodo dobile mesto v Državnem zboru, poslej prejemale manj finančnih sredstev.

Člani komisije opozarjajo, da Predlog zakona predpisuje globe, opredeljuje in dodaja prekrške za nekatere do zdaj neopredeljene kršitve zakona. Prekrškovni organ omogoča izrekanje glob o prekrških, ki predstavljajo kršitev določb o financiranju strank, pa določa pristojnost sodišč. Zato komisija opozarja na uvajanje rešitev, ki odstopajo od veljavne ureditve v Zakonu o prekrških. Takšno normiranje hkrati ruši preglednost in konsistentnost pravnega reda in je sporno z vidika pravne varnosti (2. člen Ustave).

Predstavnik predlagatelja zakona je zagotovil, da so že pripravljene usklajene amandmaji k predlogu in bodo v drugi obravnavi na pristojnem matičnem telesu Državnega zbora nadgradili predlagane rešitve.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Tomaž Horvat, mag..

Predsednik
Rajko Fajt, l.r.